

FISCHERSTRÖM, JOHAN

Fru Hedvig Charlotta Nordenflycht.

[Stockholm]
[1782]

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> eller boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

WORLDSFELYCHT

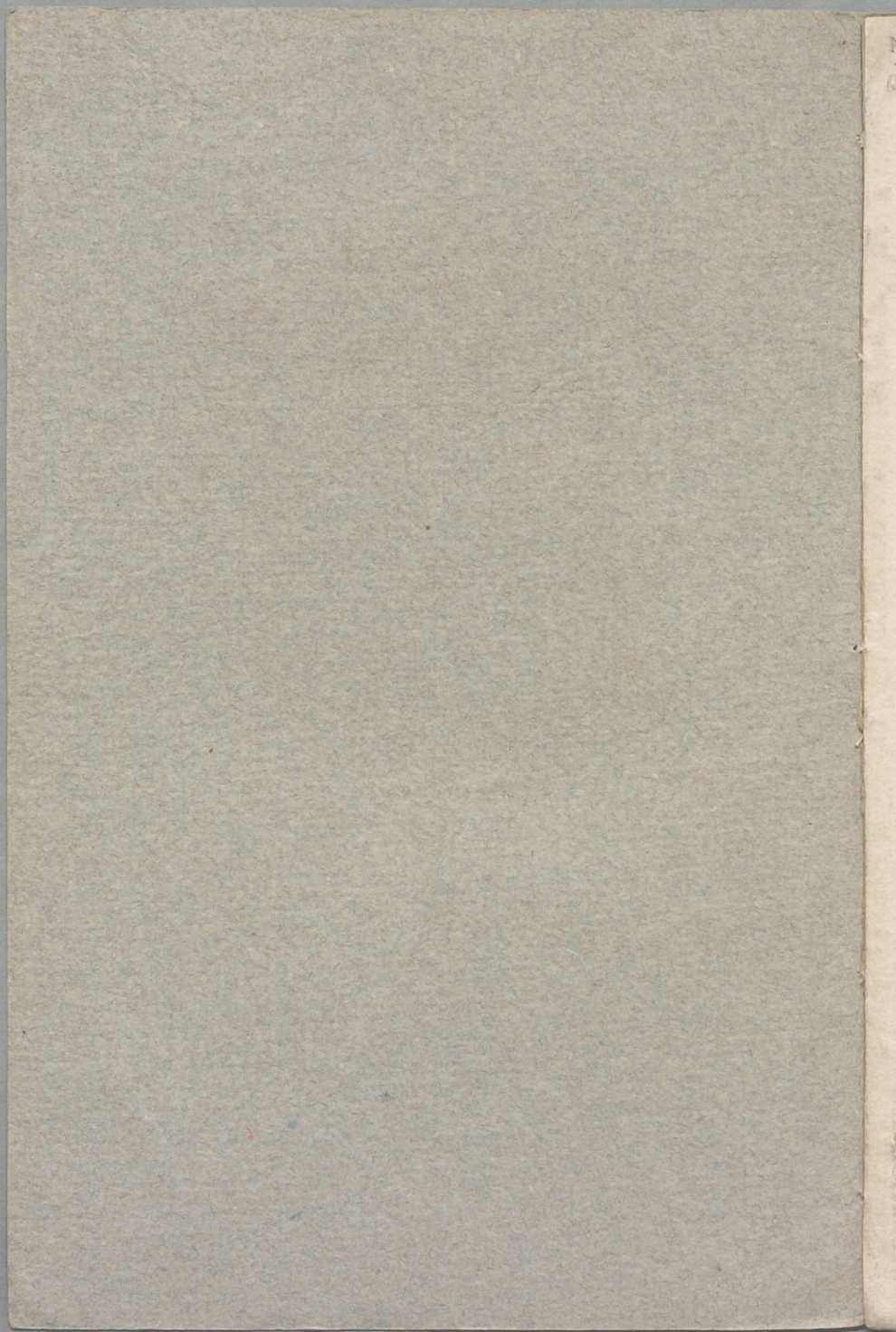
lit. hist.
Sp.

Monog.

(51)

H00-1829

Litt. hist.
So.
Hansogt.
(P. 11.)

1700 - 1829

af y. Fischerström.

FRU

HEDVIG CHARLOTTA
NORDENFLYCHT.

Föddes i Stockholm den 28 November år 1718. Fadren hade såfom Kamrerare i Kongl. Kamar - Collegio och General-Afräknings Contoirtet, gjort Riket så många och nyttiga tienster, at han vid Riksdagen år 1727 blef Adlad. Modren, af den gamla Presterliga släkten ROSIN, var med åtskillige Biskopar och Adelige Ätter förbunden.

Desse Föräldrar, utmärkte genom forna tidens alfvarfama dygder, lemnade sin dotter en öm upfostran. Men de funno icke rådligt at understödjja den besynnerliga lärgirighet som så tidigt yppades. Snart uptäcktes hos henne en lefvande bildningskraft, men en tröghet til alla fruntimers handarbeten. Ofta fant man henne vid sylvågen och knyppel-dynan med en bok under förklädet. Redan vid sex års ålder förmärktes hos henne någon liknelse til Skaldekonsten. Hon började med at sammanfatta fagor i minnet, och dem för sina leklystrar förtälja.

A

Ütan

Utän tvifvel är snillet en döld, en undrandsvärd kraft, och jag vet ej hvad för et fint och ofynligt element, som tränger sig fram genom alla hinder.

Ifrån späda äldren, då hiertat ännu är böjeligt, och viljan vek, lik telningen om våren, hade man inplantat hos henne en upriktig kärlek för det Högsta Väsendet. Hon leddes icke genom en torr Sedelära, utan genom lefvande exempel. Hon tilvandes icke vid det läckra, vid det fåfänga och flygtiga. Ingen klemighet, ingen hårdhet, intet sielfsväld, icke eller tvång i annat än hvad som angick hennes studier. Man ville upfostra henne efter en antagen sed, utan skärskådan af hennes naturliga böjelse. Hon måste således i hemlighet förnöja det begär och den åtrå hon hade för vetenskaper. Hon las Telemaque, våra Svenska Poëter, Fabler, Resebefkrifningar och några utdrag af Verldshistorien.

Ändteligen, när hon var på sit trettonde år, och då hennes Fader, trött vid embetsfysflor, flyttade från Stockholm på sin landtgård, lemnades henne frihet at efter eget behag få inrätta sina fysflor, så ofta hennes Moder icke befalde henne at vara med i hushålls förrättningar.

Bland lantlefvnets angenämaste fördelar är det lugnet, den stillheten, som drifver menniskan til ädla betraktelser. Förståndet utbreder sig der obehindradt och arbetar med

med en snällare verksamhet. Fru NORDENFLYCHT röntte detta. Hennes spåda snille flyktes och utvidgades. Friheten och de förevarande naturens skönheter, gjorde på alla sinnen det lifligaste intryck. Rörd och betagen, kunde hon icke emotstå den drift hon kände inom sig at uttrycka sina tankar. Hennes första sång var "*Om det högsta nöjet at lära känna och älska Skaparen*". Detta lilla menlösa qvåde, författadt vid så unga år, sedan tryckt bland hennes Tanke - spel, utvisar någorlunda en människas tillstånd då man först börjar tänka. Det röjer en innerlig åstundan at vinna kunskaper, en ovanlig längtan at erhålla uplysningar.

Hvad för et granlaga och bekymmersamt arbete är icke förståndets skötsel, då det i spåda själar begynner yttra sin lifaktighet! Fru NORDENFLYCHT var ej något vanligt barn. Et eldigt snille, fina känslor, en granlaga smak. Hon var född för Skaldekonsten. Om hennes finnes drift blifvit denna tiden understödd och i sit ämne updrifven, hade det sedan icke kostat henne så mycken möda, at self uparbeta sin af naturen böjelige, men länge vårdslöfede stamma. Hon insåg snart nyttan af et upödladt vett. Hennes vanliga läsning kunde icke längre tilfredsställa den alt mer och mer tiltagande nygirigheten. Men gaf henne theologiska och mystiska böcker. Hon

las dem, i förstone med et flags nöje, men lemnade dem af tvehugsamhet.

Alt blef henne en gåta. Hon kände ännu icke förståndets trånga gränser. Hon trodde sig böra få veta sammanhanget af alt. Hvilken misräkning!

Philosophiska skrifter behagade henne. Deras skrifart diup, redig, bevisande, skärpte eftertankan; men i stället at öfvertyga henne om något vift, väckte de hos henne en tviflan, en ny trängtan at finna sanningen.

Aldrig har någon af hennes kön och ålder, yttrat så mycken oro, en så ifrig åhoga at leta sig fram genom okunnighetens mörker. Hon såg ej annat än irrblofs. Hon var på vägen at stadna i den största ovishet, at anse alt såsom osäkert, motstridigt--- när hon råkade i bekantskap med en Man, som i utseende, tankegåfvor och lefnadsart liknade den vise Socrates, och hade til äfventyrs med honom kunnat jämföras.

Denne mannen (JOHAN TIDEMAN) hade genom invärtes arbete och utvärtes lidande, vunnit en sådan styrka i tankar och omdömen, han hade en så uplyft undergifvenhet för alla verldars Uphofsman, hans upförande var så godt, jämt och lofvärdt, hans sinnesro så orörlig, hans sedelära så mild och intagande, at klokt folk betygade honom den största aktning. Öfvertygad at hvar och en bör arbeta til Samhällets förmon,

mon, var mekaniken hans egentliga yrke. Han hade fått undervisning och upmuntran af POLHEM, hvars snille lyser bland denna vetenskapens idkare som polstiernan, hvilken aldrig vet af någon nedergång.

Fru NORDENFLYCHT rådfrågade den nya Filosofhen som et orakel. Han blef hennes Mentor. Alt hvad som föreföll henne tvifvelaktigt, förklarade han så redigt som möjligen ske kunde; men erkände alltid sina svaga krafter alt för ringa, at kunna hinna til fanningens diupa grunder. Således nekade han icke alt det som var öfver hans förnuft. Han tilvände sin unga Eleve, at då hon arbetade på förståndets upodling, icke förglömma viljan. Han vann hennes förtroende genom sin rena vandel, genom sin noggranna upmärksamhet, at aldrig förtörna, förödmiuka eller bedröfva.

Hon gjorde sig, derföre en ära af hans bekantskap; men då hennes fader vid sit lefnads slut år 1734, tillfode henne, såsom sin yttersta vilja, at ingå äktenkap med denne Mannen, blef hans åsyn för henne odräglig. Hans torra åtbörder, hans släta drägt, och framför alt et olyckeligt fall som vanstälte hans kroppsbyggnad, voro inga medel at behaga et femton års fruntimer. Då hon åter betraktade personens invärtes värde, en älskad faders sista vilja, yppades hos henne en så stor sinnestörelse, at hon af oro och bekymmer blef illa sjuk.

Hon hade mer arbete och öfverläggning inom sig, än hennes ålder tycktes medgifva. Det var endast af kärlek til vishet och dygd, af lydnad för den faderliga befalningen, som hon beslöt at öfvervinna alla hinder som ungdomstycket kastade i vägen. Hon var färdig at med sin Mentor ingå den närmaste förbindelse, när han efter en långsam sjukdom, dog år 1737, i sin bästa ålder.

Hans bortgång kunde ej annat än lifligen röra et så ömt och känslofullt hierta. Han hade gifvit henne smak för dygden; hans egen hade hållit profvet. Hon hade rönt hans upriktiga tilgifvenhet, sedt det finneslugn, den modiga förtröstan, hyarmed han gick at emottaga en evig belöning.

Hon förnötte et helt år i klagan öfver sin Väns förlust, när hennes omvexlande öde visste henne den, som skulle vara en ny orsak til både glädie och sorg.

At skingra sin oro, ville hon förskaffa sig en grundelig undervisning i Franska språket, icke nögd med den handledning hon redan fått. Hennes anhörige föreslogo i detta afseende en Prest, vid namn FABRICIUS, som tient vid Fransyska församlingen i Stockholm, och som omtaltes med mycket beröm. Han kom, såg Fru NORDENFLYCHT, blef intagen af hennes behagligheter; men ju mer han fann henne älskvärd, ju mindre hopp hade han at tro sig vara den, som skulle kunna röra hennes hierta.

Det

Det är lika möjligt at förklara symphatiens verkningar, som at bevisa huru magnetiska kraften tränger sig genom kropparne.

Et öfverensstämande i tankar, begrepp och characterer, förde dessa tvänne personer til hvarannan. Fru NORDENFLYCHT fann här den likhet, den hemliga dragning som vinner och sammanbinder. Et angenämt utseende, en öm och vacker själ, quickhet förenad med mogen eftertanka, de bästa natursgåfvor, et värdigt lefnadsfätt, voro förmoner hvilka hon skattade högre än alt hvad hopen kallar lycka. Hennes beslut at lefva ogift förändrades. Hon lemnade likväl icke sin ömma böjelse något fritt lopp, förän hon efter et års förfarenhet blef öfvertygad om sin älskares dygd. Då gaf hon honom med nöje sit hierta.

Den olikhet i stånd och anseende, som grymhet upfunnit och vanan stadgat, upväckte många hinder för den åstundade föreningen. Åregirige slägtingar ville upoffra hennes fanna lycka för vinnandet af sina affigter. Under fyra års tid måste hon i ovilshet, fruktan och en otolighet som endast är de älskande bekant, försöka alla de svårigheter som kunna förfölja en stadig kärlek. När ändteligen alla vidrigheter förbytte sig. Hon blef gift år 1743.

Utan tvifvel är det et af de största nöjen at vara lyckligt gift, at blifva förenad

med den, som man kan älska och högakta, och som äger både vilja och vett at lika ömt förvara som vinna et hierta.

Fru NORDENFLYCHT följde sin man til Carlsrona: (Hon skulle följt honom til verdens ända) Han hade blifvit Pastor vid Kongl. Amiralitetet. Här lefde desse makar den sällaste lefnad. Hvem kan afskildra kärleken värdigt? Hon trodde altid at den var kommen til sin högd, och likväl fåg hon at den dageligen föröktes. Flere kända förluster, det förnämsta af hennes lilla egendom som förolyckades på fiön, kunde icke rubba hennes förnöjelse. Hon ägde alt, när hon ägde sin man. Han var föremålet för alla hennes affigter, för alla hennes gerningar, hennes lif och död.

Under sin månader voro hennes dagar upfylte med glädie, alla stunder voro lefvande, alla ögonblick förnyades hennes siäl. Men hennes lycksalighet var för stor. På en gång skulle den förstöras. Efter nio dagars sjukdom, stupade hennes man för dödens lia, i sin lifligaste ålder, almänt älskad och ansedd, då han stod på trappan at emottaga et högre ämbete.

Hennes sorg var obeskriflig. Det var et qual, som öfverträffade de plågor, som hämden plägar bruka emot den mörka hop som trampat lastens vägar. Hon nedtrycktes af sin varellses tyngd. Hon visste icke hvad hon skulle göra med lifvet. Det var som

som en förhatelig klippa, vid hvilken hon var fastbunden. Hennes känslor ädla men väldiga öfverträdde de gränlor som naturen eljest utflakat. Alla sinnen förfördes, hela kroppen kastades i yttersta elände. Slag, dåningar, tillstötande sjukdomar, nattvak, en tanke - frid utan hvila, voro likväl icke mäktige at utsläcka et lif, som var sig sielf til en olidelig plåga.

Hon kände under flere veckors tid, huru dödens iskalla hand fattade hennes hierta för at slita det i stycken. Men hennes förlöfning var ännu icke besluten. Emot allas förmodan, emot sin egen vilja började hennes krafter tiltaga. Småningom förbyttes hennes förtviflan i en mattighet, som gjorde hennes dagar vedervärdige. Hon lemnade den bedröfliga orten och återkom til Stockholm.

Den forgbundna ömheten trifies icke tillfammen med förstörelser. Fru NORDENFLYCHT såg at hon ej kunde finna tröst hos menniskor. Hon valde sig en hydda på landsbygden, och inrättade i et torp på Lidingön sin ensliga boning. Här regerade enfald med bedröfvelse. Hennes rum var beklädt med forgeliga målningar. Saknaden hölt ständigt för hennes ögon en taf-la, der hennes förlust stod teknad. Några böcker, et claver, några fång - foglar och blomster, kunde endast för några ögonblick afbryta hennes suckar och tårar. Hennes harpa spelte idel forgeqväden. Af dessa

utkom sedan från trycket en liten famling, under titel af *Den förjande Turturdufvan*.

Hon förblef et helt år i detta bedröfvelfens hemvist. Men starka finnesrörelser, den bittra sorgen, ådrogo henne de svåraste anstötter af gikt. Hon rycktes genom anhöriges omsorg *) från denna enslighet, och återfördes til Staden.

Här måste hon sedan kvarblifva. Hennes sjukdom var långvarig; hon var under Läkares vård. Hon blef ändteligen bättre til kroppen, men själen var i den belägenhet, at hon ej kunde röras af de ämnen som eljest borde mäkt väcka hennes upmärksamhet.

När tiden hade skingrat så mycket af denna ledsnad som kunde skingras, företog hon sig at granska de särkilta tankegrunder, som i alla verldsåldrar blifvit uppgifne af de visaste Män. Hon tyckte deras olika satser vara mäkt opartiskt framdragne af den diupfinnige BAYLE, och gaf sig derföre tolamod at genomläsa hans vidlyftiga historiska och critiska verk.

Det är människors lott at icke hastigt hinna til något lius i hvad ämne som helst. Villfarelser, orimligheter, måste hafva deras bestämde tid. Fru

*) Hon hade åtskillige Syskon. Den äldre Brodern dog utrikes. Den yngre, Cantzlie - Råd och Ridd. af K. Nordst. Orden. En Syfter aog i sin vackraste ålder. Den andra blef gift med en UCLAs Lagman i Östergöthland.

Fru NORDENFLYCHT sökte bland tusende falska bilder naturens sanna urbild. Längre tiente hennes vett och möda endast at framalstra ovilshet, oro, misstrostan. Alla filosofiska tvifvelsmål hade å nyo yppat sig i hennes tankar. Hon behöfde uplyste vänners biträde. Hon fick ock niuta det. Biskop BROVALLIUS, en man af snille, var i fränd at utreda en hel hop tvifvelsmål. Såsom niutsk Lärare tog han Bibelen til hielp, upämrad i Naturkunnigheten hade han der fri tilgång.

Det var i vänskapens lifvva sköte som hon skulle finna tröst och hugsvalelse. Hennes Cousin, CARL KLINGENBERG, Secreterare vid Kongl. Akademien i Upsala, hade visat henne en beständig ömhet. Han ägde en skatt af visdom. Hans hierta var rent äfven som hans göromål, och hela hans upförande en beständig tillämpning af hans kloka grundsatser.

De små oskyldiga qväden som Fru NORDENFLYCHT, ända från yngre åren sammanfattat, utan ledlagare, utan konst, utan regler, öfver åtskillige ämnen, hade skaffat henne et namn. Hon kallades allmänt *Herdinginan af Norden*. Man hade samlat hennes arbeten, och i några Volumer utgifvit dem, under titel af *Tanke spel*. I dessa råder en behaglig menlöshet, men pöleringen hade ännu icke uptäkt adelheten af hennes skaldegåfva.

Det

Det var vid år 1753, som hon började at med noggranhet underkasta sig konstens reglor och den finare smakens urskilning. Hon stiftade et Sällskap här i Stockholm til skaldekunstens befrämjande. Detta Sällskap i förstone talrikt, inskränktes sedan til några få Ledamöter, hvilka genom mönade *Vitterhets-arbeten* fullkomligen ersatte; hvad i de första *Förföken* kunde vara misslyckat. Fru NORDENFLYCHT blef detta samfunds URANIE. Hon var själen derstädes. Under det hon eldade andre Snillen til högre fart, blef hennes egen fång mera hög, hennes skaldefflag renare, tankarne och uttrycken mera valde och noggranne.

Denna URANIE ömsom hög, ömsom diupfinnig, var altid öm och intagande: derföre gaf man henne äfven namn af den Svenska SAPPHO. Hvar gång hon stämde sin luta, upväcktes en almän fågnad. Hon föng om Naturens välgerningar, om Hiel-tars ära, om Kärlekens under och Dygdens pris.

Hennes beröm stadnade icke inom Sveriges gränfor. Man hörde henne omtalas både i Paris och London. Schweitzerlands HALLER, Tysklands KAESTNER, GESSNER och Danmarks HOLLBERG firade hennes snille. Hon brevexlade med flere lärde och namnkunnoge män.

Fru

Fru NORDENFLYCHT hade både in- och utrikes vunnit namn och loford af en verkelig Skald, när hon utgaf *Fruentimrets Försvär*. Detta vitterhets stycke var egentligen stäldt emot Philosophen ROUSSEAU. Hans befynnerliga utlåtelse om Könet i almänhet, om des förstånd, böjelse, smak, snillegåfvor och arbeten hade retat hennes ifver. Med hvad styrka och behag försvarar hon icke sit köns rättigheter, hvilka så länge af vanans tyranni blifvit kufvade! Huru öfvertygande äro icke de ur verldshistorien framdragne bevisen! Men hon ägde inom fäderneslandet det största Vitne, hon var sielf et lysande bevis, at öfvertyga ROUSSEAU och hans medhållare om obilligheten af deras tankefätt.

En fann förtienst, hennes dygd, hennes olyckor, hade skaffat henne belöning af Sveriges Konungar. Den gode FREDRIC, den milde ADOLPH, upmuntrade henne genom välgerningar. Hon hade ej öfverflöd, men hon hade det nödvändiga.

Vid den grufveliga brand, som härjade Stockholms norra förstad, blef alt hvad hon ägde eldens rof. Hon fick likväl rädda en dyrbar skatt. Det var en värdig moder, trött af år och sjukdomar, som hon slöt inom sina darrande armar. Med detta kostbara byte gick hon, lik Eneas, midt igenom lagorna.

Emot

Emot de flere olycksfall som träffade henne, och som man icke aktar nödigt at här anföra, fökte hon tröst hos Vänskapen. Hon gaf sig til freds så länge hon ägde en Vän, en Släktinge, förnuftig, vis och god, hennes hielp och stöd. Men hennes hierta var ämnadt at känna smärtan af de förändringar, som ingen i denna vanskligheten kan förebygga. Denne vännen, denne släktingen, som i all slags nöd var hennes enda tillflykt, borttrycktes - - - Åter nedflog döden, på en gång (år 1757) all hennes fällhet.

J som ännu lefven, som känt Herdiunan af Norden, som sedt hennes lif försvinna emellan eld och tårar, J kunnen vitna, huru hon i ängslans bleka famn dignade vid detta olycksflag - - - Såsom et skepp, utan ankar, utan styre, under ryttande stormar, slås af tusende vågor, och ändå ej mäftar gå i qvaf; sådan var hennes belägenhet.

Det var utan tvifvel en himla - kraft som kunde sammanhålla et lif, som blifvit tårdt af så många plågor. Hennes styrka i själen, hugnaden at finna flera värdiga menniskor deltaga i sin rättmätiga bedörfvelse, och änteligen tidens blidkande hand, läkte någorlunda hiertats revvor. Under sit bemödande at segra öfver ödets hårdhet, och at vinna et nöje som icke står under lyckans värde

välde, återtog hon skalde-lyran, flämde up
fit spel på nytt, med mindre kraft, men
mer behag.

Uti hela denna berättelse skal man ej
finna annat än fanning.

När jag första gången (år 1761) såg den
Svenska URANIE, var hon omgifven af För-
fattaren til *Atis* och *Camilla*, och af *Verlds-
föraktaren*. Hvilken syn! Vett, snille, en-
het i smak, likhet i tänkesätt, hade knutit
föreningen emellan dessa fällsynta menniskor.
Huru stor var icke min lycka, då jag sedan
fick deltaga i detta utvalda fällskaps värdiga
nöjen! Liufva stunder, angenäma ögonblick!
J återkommen aldrig.

Naturen hade begåfvat Fru NORDEN-
FLYCHT med förmoner, vida skilde från
dem som i almänhet firas hos könet.

Man kunde nalkas henne med kallfin-
nighet, men icke lemna henne utan
rörelse. Hon var ej skön; knapt skulle man
vid första åsyn finna henne vacker; men ju
mer man såg och hörde henne, ju mer blef
man intagen af behagligheter, hvilka just
derföre at de voro oväntade, gjorde desto
starkare intryck.

Hon var fetlagd. Kopporne, det täcka
könets förkräckelse, hade lemnat märken
på hennes ansigte, der alla anletes strek el-
jest voro gjorde det ena för det andra. Man
kan hafva en vackrare växt, et mera retan-
de utseende; men icke et sedigare tycke,
en

en mera rörande upsyn, och ögon, ur hvilka strålade förståndets eld och oskuldens frid.

Det är icke min förmåga at gifva en rätt afmålning på hennes hierta. Stort, ädelt, rent och godt, tycktes det icke andas för annat, än at utgiuta vänskap, nöje, tröst, välgörning och medlidande. Ömheten som utgjorde des lif, des glädje och des plåga, var lika få granlaga som häftig. Det var icke möjligt at med så fina och lättrörda känslor kunna bibehålla en oförd finnes ro; men denna olikhet, dessa nycker, (hon hade äfven sådana) gjorde henne icke besvärlig för andra, de skadade endast henne sielf. Hon älskade dygden, såsom den enda vägen til en sann lyckfalgheit. Hon älskade den, emedan et dygdigt fruntimer syntes henne nästan kunna jämnliknas med änglarne.

Med et förstånd klart och rättvist, förenade hon en vettgirighet som endast kunde mättas af sanningar *). Hon var lika fallen til alfvarsamhet som skämt; utan någon förfställnings larf yttrade hon sina tankar. Men hennes uttryck voro så egna, hennes tal så okonstladt, hon förstod at uppsäda alt hvad hon sade och berättade med så många särskilta behagligheter, at hennes umgän-

ge

*) Hennes devise var den så kallade vintergatan på himlafästet, med öfverkrift: *Ex lumine candor.*

ge var alltid nytt, äfven för dem som ej hade styrka at känna henne.

Lärde och snillrike män sökte hennes bekantskap. Jag vil ej nämna de ännu lefvande, förteckningen blef för stor. Jag nämner POLHEM, KLINGENSTIERNNA, LINNEUS. Personer af första rang funno nöjet i hennes sällskap. Vår Svenska Minerva gaf henne belöningar. Vår nu regerande Konung gaf henne som Kron-Prins en pension.

Fru NORDENFLYCHT öfvade aldrig sin skalde-gåfva utan i värdiga ämnen. Hon gjorde det ädlaste bruk af snillet. Hon använde det til Samhällets nytta; at göra sederna angenäma, icke at göra dem vekliga.

Hon föng med lika styrka om det öma, om det höga, om det enfaldiga. Hennes Hielte-dikter, såsom Oden öfver *Segren vid Düna-strömen*, öfver *Exoden*, öfver *Bältiska toget*, öfver *et Godt hierta*, m. fl. röja uppfinning, driftighet, högd och målning. Hennes *Visor* och *Herda-quäden* utmärkas af läckra och menlösa behagligheter. Hennes *Skämtedikter*, *Bref*, *Fabler*, *Epigrammer* m. m. lysa af fintlighet och en otvungen skrifart. I alla hennes skrifter finnes något så naturligt, så angenämt, så rörande, som vitnar om den lyckeligaste förening emellan hertats och förståndets gåfvor.

Hon har i dessa skrifter lemnat de varaktigaste minnesmärken af sin varelse *).

Hon var en prydnad för sin kön, en vällust för sina vänner, dem hon älskade med en eld, med en liflighet, hvarpå knapt något exempel läras gifvas. När de saknade henne, trodde de sig vara ensamme i världen.

Ordning, nätthet, smak och bekvämlighet herrskade i hennes hus. Hennes rum hade något af hennes carakter: något befynerligt, utan at derföre vara fallfamt, något utfökt, utan at derföre afvika från en ädel enfald.

Fru NORDENFLYCHT var esomoftast plågad af gikt, men år 1762 tiltog denna sjukdom på et sätt, at hon efter Läkares tillstyrkande, beslöt, at öfvergifva stadsburet, och för någon tid lefva på landtbygden. Man hade utfedt för henne et ställe vid Mälarens täcka stränder, i Skokloster-Socken, hvilket hon lät bebygga och gaf namn af *Lugnet*.

Men här skulle hennes dagar flutas.

Läkare-konstens kraftigaste medel, med all den hielp som menniskor kunde åstadkomma, arbetade förgäfvos til hennes räddning. Hennes sista sjukdom var vatnsfoten.

Hon

*) En Volume af hennes mognade Arbeten utkom år 1774. En värdigare Uplaga skal framdeles utgifvas.

Hon emottog utan fasa alla förebod af en snart tillfundande förvandling. Ack! hvad et hierta utan förebräelse är en stor skatt, när man skrider til sit yttersta —

Jag var närvarande vid hennes sista stunder — Jag såg huru hon (den 28 Junii 1763) utan oro, tyft och flilla, gick at intaga det rum, som i lyckfalighetens boningar var henne beredt.

Sådan var Fru NORDENFLYCHT — Herdinnan af Norden — Den Svenska Uranie — Den öma Sappho —

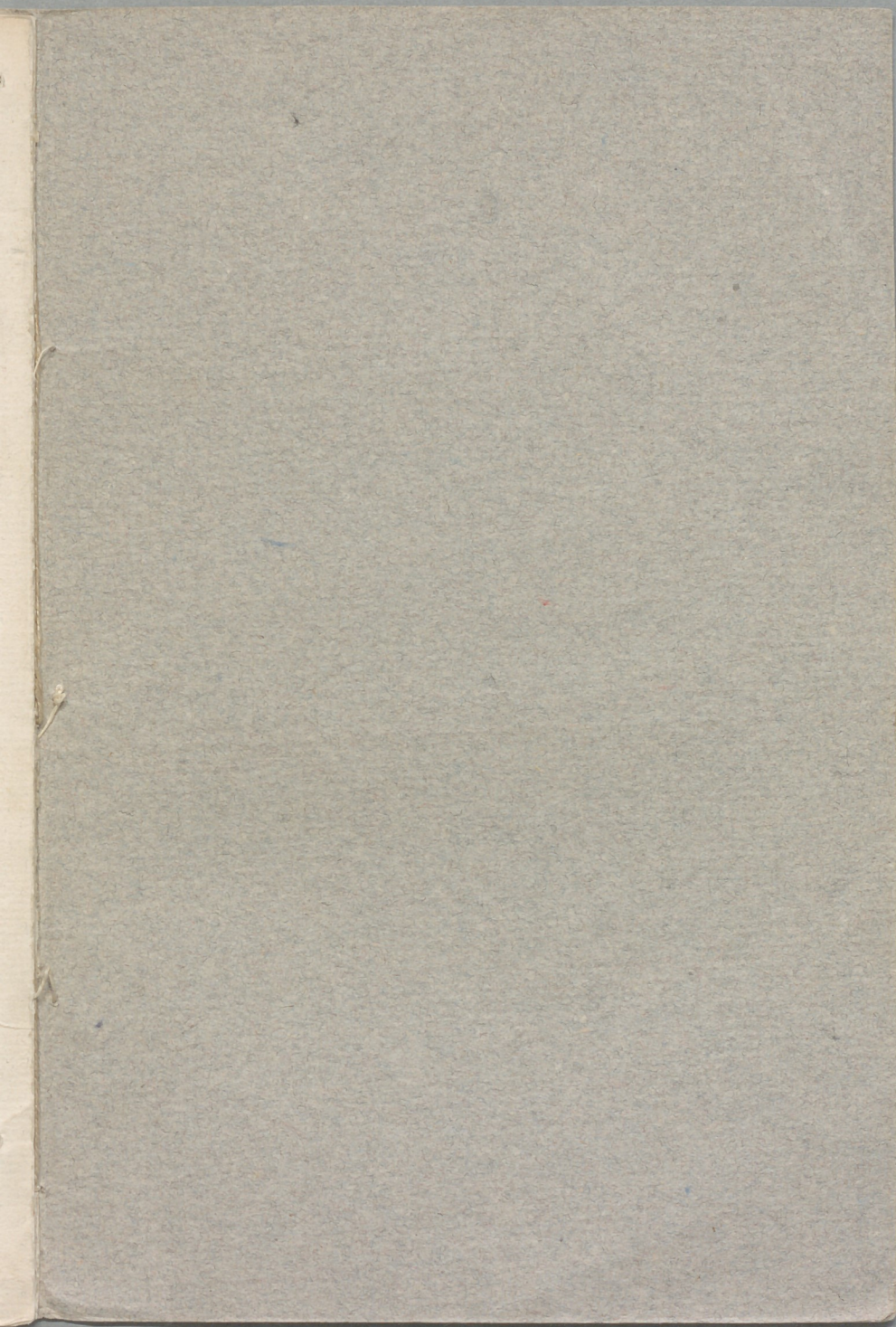
Hon är ej mer —

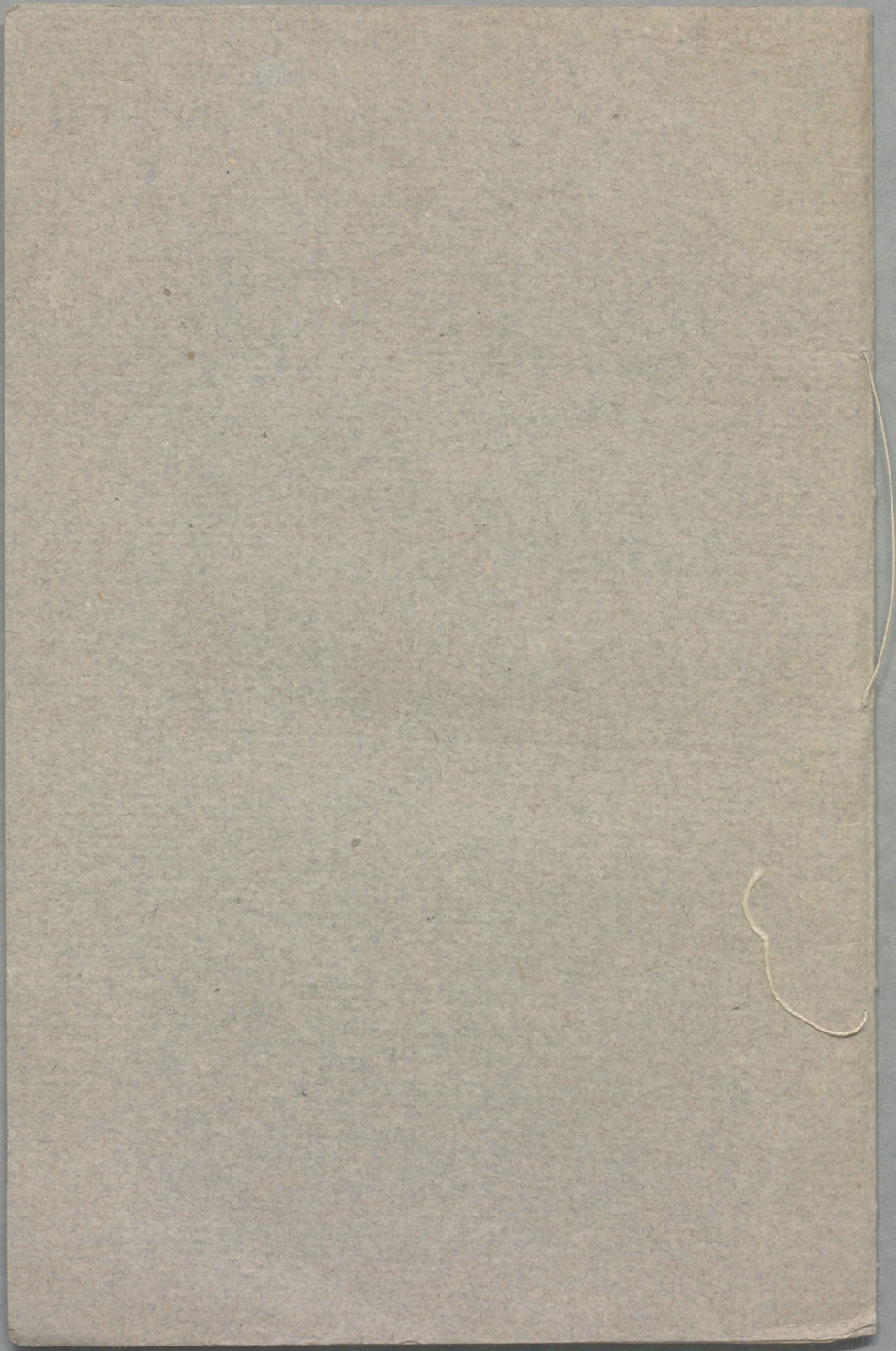
Den sorg jag känner i min siäl, de tårar som rinna ur mina ögon, förbiuda mig at längre fortfara med min berättelse. Den är kanske redan för lång. Man lærer säga: detta är ingen Biographie; icke eller et nog värdigt Äreminne. Jag vet det. Men ombuden, förmådd, förpliktad at skrifva, har jag framstaplat dessa tankar. Jag har ej kunnat skrifva på annat sätt.

Jag slutar med et drag, som allena kunde bevifa at hon ägde väsendteliga förtienster. Hon var smäddad, hatad, afundad —

F - - - m.

J. Söderström

www.books2ebooks.eu